

گوهر اختیار

بحث پیرامون: قضاء و قدر، جبر و تفویض،
امر بین امرین، بداء، توحید افعالی و...
در پرتو آیات و روایات

مؤلف: هادی عامری

سرشناسه: عامری، هادی، ۱۳۲۶ -
عنوان و نام پدیدآور: گوهر اختیار: بحث پیرامون قضا و قدر، جبر و تفویض.../ مولف هادی عامری.

مشخصات نشر: قم: پیام حجت، ۱۳۸۹.

مشخصات ظاهری: ۹۶ ص.

شابک: 978-964-8841-82-4

وضعیت فهرست نویسی: فیها

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: قضا و قدر

موضوع: جبر و اختیار

رده بندی کنگره: BP/۵/۲۱۹/۹۶ ۱۳۸۹ رده بندی دیویی: ۳۹۷/۲۶۵

شماره کتابشناسی ملی: ۵۷۲۸۵۱۳

تاریخ درخواست: ۱۳۸۹/۰۸/۰۵ تاریخ پاسخگویی: ۱۳۸۹/۰۸/۱۰ کد پیگیری:

۳۱۵۷۲۶۴

گوهر اختیار

هادی عامری

۳۰۰ نسخه ۱۳۹۰

صفحه آراء:.....عباس فریدی

چاپ:.....اول گله‌ها

شابک:.....۹۷۸-۹۶۴-۸۸۴۱-۸۲-۴

مرکز پخش:

قم نشر پیام حجت خیابان معلم کوچه ۱۲ فرعی ۶ پلاک ۷۲

تلفکس ۰۲۵۱۷۷۴۳۸۵۱ - ۰۹۱۲۷۵۲۷۲۸۶ - ۰۹۱۲۱۵۳۲۶۱۹

۱۵۰۰ تومان

فهرست مطالب

۷.....	مقدمه مؤلف
۹.....	طرح مسأله
۱۰.....	بحث تاریخی
۱۰.....	عوامل پیدایش اختلاف و پدید آمدن فرقه‌ها
۱۲.....	رواج مسأله قضاء و قدر در میان مشرکین
۱۷.....	اقوال در قضاء و قدر الهی و پیامدهای آن
۱۷.....	۱. اشاعره
۱۸.....	۲. معتزله
۱۹.....	ریشه اختلاف معتزله و اشاعره
۲۳.....	۳. مکتب عقلی و شیعی
۲۶.....	جواب معتزله و اشاعره در شبهه انتساب قبائح به خداوند
۲۸.....	منشأ خطای معتزله و اشاعره در افعال آدمی
۳۰.....	قضاء و قدر در قرآن
۳۱.....	اشکال وجود حوادث در قضاء و قدر الهی و چهار جواب اساسی
۳۶.....	اقسام قضاء و قدر
۳۶.....	۱. قضاء و قدر تکوینی عینی
۳۸.....	اشکال جبر در افعال انسان‌ها
۳۹.....	۲. قضاء و قدر تکوینی علمی
۴۱.....	۳. قضاء و قدر تشریعی
۴۵.....	شبهه ثنوی‌ها و خلق شرور در جهان هستی
۴۹.....	قضا و قدر در ادبیات فارسی
۵۱.....	قضاء و قدر در روایات

۱. عصر رسالت ۵۱
- تفسیر صحیح «مشیت الهی» در کلام رسول خدا ﷺ ۵۳
۲. عصر خلفاء ۵۴
- تفسیر صحیح «قضاء و قدر» در کلام امیرالمؤمنین علی علیه السلام ۵۵
- قضاء و قدر، مشیت و علم الهی در فرائض، فضائل و معاصی ۵۸
- فرار از قضاء الهی به سوی قدر ۶۰
- بداء چیست؟ ۶۲
- آیات و روایات در بداء خداوند تعالی ۶۵
- علل بداء در جانب خداوند تعالی ۶۸
۳. عصر امویان ۷۲
۴. عصر عباسیان ۷۸
- قضاء و قدر در لغت ۸۶
- نظریه کسب ۸۹
- منابع و مأخذ ۹۳

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ
 وَالْفَنُّ عَلَى أَغْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ.

مقدمه مؤلف

یکی از مهمترین مسائل در باب ایمان به خداوند تبارک و تعالی همانا مسأله‌ی توحید افعالیست، چه بسیار انسانها که خود را مسلمان و مؤمن می‌دانند در حالی که دارای شرک خفی هستند، در روایتی، شخصی خدمت امام معصوم علیه السلام عرض کرد اگر فلانی نرسیده بود هلاک می‌شدم، امام علیه السلام فرمودند: اینگونه نگو که مشرک شدی، آن شخص عرض می‌کند: پس چه بگویم؟ حضرت علیه السلام فرمودند: بگو اگر خدا فلانی را نرسانده بود هلاک می‌شدم.

در گفتگوی روزمره معروفست که گویند: اول خدا بعد هم شما، که اگر مرادشان وجودی مستقل در عرض خدای تعالی باشد ایمانشان دارای خدشه خواهد بود.

و یا گویند: «ما هر چه داریم از شما داریم»

«آقای دکتر نجاتم بده»

«زندگی ات در دستهای من است»

«امروز فلانی به دادم رسید و نجاتم داد»

«اگر فلان روز به دادت نرسیده بودم معلوم نبود چه سرنوشتی در

انتظار بود»

و...

فلذا بر آن شدیم تا با تأمل و دقت نظر در مسأله‌ی قضاء و قدر الهی، جبر و امر بین امرین در حوزه‌ی توحید افعالی تا حدودی مطالب را روشن کنیم.

از خداوند منان مسألت داریم که این مختصر را از ما بپذیرد، و نام ما را در زمره‌ی خدامتگزاران به مهدی آل محمد علیهم‌السلام، خصوصاً در حوزه‌ی عقاید قرار دهد.

چنانکه در این کتاب اشکالاتی ملاحظه فرمودید، عذر این حقیر را بپذیرید که:

«الْعُذْرُ عِنْدَ كَرَامِ النَّاسِ مَقْبُولٌ»

قم، اَلْمُقَدَّسه - هادی عامری

